9) Příběh Bhásy a Vilásy

V.65, 66 Příběh Bhásy a Vilásy, synů dvou mudrců.

VASIŠTHA pokračoval: Ó Rámo, dokud si člověk nepodmaní mysl myslí, nemůže získat poznání Já. A podobně jako nikdy nezapadne Slunce namalované na obraze, tak neskončí utrpení člověka, který zakouší falešné pocity „já“ a „moje“. Ukazuje to i následující příběh, který ti nyní povím.

Existuje hora vysoká jako tři světy na sobě. Na jejím vrcholu sídlí bohové, uprostřed lidé a u jejího úpatí žijí bytosti podsvětí. Tato hora obsahuje vše, co je, a jmenuje se Sahja. Je na ní poustevna, v níž kdysi přebýval velký zřec Atri. Žili v ní také dva mudrci, Brhaspati, jenž měl syna Vilásu, a Šukra, jehož synem byl Bhása. Oba chlapci vyrostli v mladé muže. Byli si navzájem velmi blízcí, takřka nerozluční.

Šel čas a oba staří mudrci opustili tento svět. Mladíci, zdrceni žalem, vykonali pohřební obřady a v důsledku ztráty svých otců se přestali zajímat o prospěch a bohatství. Oba se rozhodli opustit domov, přičemž každý se vydal na opačnou stranu. Po nějaké době se opět setkali.

VILÁSA řekl svému příteli Bhásovi: Jak je hezké znovu se s tebou setkat, můj nejdražší příteli. Řekni mi, cos dělal od doby, kdy jsme se rozešli. Přineslo tvoje odříkání ovoce? Zbavila se tvá mysl horečky světského života? Dosáhl jsi poznání Já? Řekni, daří se ti dobře, jsi šťastný?

BHÁSA odvětil: Považuju za veliké štěstí, že tě znovu vidím, můj drahý příteli a bratře. Avšak jak můžeme my, co putujeme v tomto světě jevů, být šťastni, jak se můžeme mít dobře, pokud nedosáhneme nejvyššího poznání, pokud nezmizí pomýlenost mysli? Dokud nepřekročíme oceán vesmírného koloběhu zrození a smrti, jak se můžeme mít dobře a být šťastni? Dokud naděje a touhy zrozené v naší mysli nejsou zcela zničeny, jak se můžeme mít dobře a být šťastni?

Dokud nedosáhneme poznání Já, budeme se neustále vracet na úroveň zrození a smrti, stále dokola budeme prožívat dětství, mládí, dospělost, stáří a smrt a stále dokola se budeme zabývat týmiž nedůležitými činnostmi a zážitky. Tužby ničí poznání. Jsme-li hladoví po uspokojování smyslů, života rychle ubývá. Mysl upadá do bahna smyslového potěšení. Je s podivem, jak a proč se tělo, toto skvělé plavidlo, jež nás může přepravit na druhý břeh poznání Já, nechá zatáhnout do bažiny projeveného světa. Malá vlnka, které říkáme mysl, se v nepatrném okamžiku rozroste do neuvěřitelných rozměrů. Smutek a trápení člověk pošetile připisuje Já, třebaže se Já ani v nejmenším netýkají, a pak je nešťastný.